

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesien, munien ja poikasten siirtämistä tai hävittämistä

1 Hakija

Kouvolan kaupunki

2 Asia

Lupahakemus kalatiiran (*Sterna hirundo*) pesän ja munien siirtämiseen tai hävittämiseen yleiseltä uimarannalta 30.6.2026 mennessä kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Kouvolassa, Kymenlaaksossa.

Tämä päätös korvaa asiassa 8.6.2026 annetun päätöksen. Päätös perustui virheelliseen arvioon pesimäkauden kestosta. Asia on ratkaistu uudelleen hallintolain (434/2003) 50 §:n mukaisesti. Lisäykset on lihavoitu ja poistettut kohdat yliviivattu.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa kalatiiran pesän siirtämiseen tai hävittämiseen Kouvolassa sijaitsevalta Käyrälammen yleiseltä uimarannalta osoitteessa Käyrälammentie, Kouvola. Lupaa haetaan myös mahdollisten uusien pesien siirtämiseen tai hävittämiseen 30.6.2026 asti Käyrälammen uimarannalta ja viereisten Tykkimäki Aquaparkin ja Tykkimäki Resortin ranta-alueilta.

Poikkeuslupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalatiirat hyökkäilevät uimarannalla oleilevien ihmisten kimppuun puolustaessaan pesäänsä. Uimarannalta tulee jatkuvasti ilmoituksia tiirujen hyökkäyksistä. Tiira on myös aiheuttanut ainakin yhden päähaavan.

Pesiä oli hakemishetkellä 4.6.2026 yksi. Munien tai poikasten määrästä ei ole tietoa. Lupaa haetaan ensisijaisesti pesän, munien ja poikasten siirtämiseen ja toissijaisesti niiden hävittämiseen, jos sopivaa siirtopaikkaa ei löydy.

Vahinkoja pyritään ehkäisemään asentamalla kylttejä varoittamaan hyökkäilevistä tiiroista. Alue on kuitenkin vilkas yleinen uimaranta, joten tämä ei ole hakijan mukaan muu tyydyttävä ratkaisu, vaan pesä pitää siirtää tai hävittää.

Alueelle on myönnetty poikkeuslupa kalatiiran pesän siirtämiseen tai hävittämiseen vuonna 2025 (VARELY/4036/2025). Silloin pesä ja kaksi munaa jouduttiin hävittämään, koska sopivaa siirtopaikkaa ei löytynyt.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Kalatiira on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää luvan kalatiiran pesinnän häirintään sekä pesien, munien ja poikasten siirtämiseen ja hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa ~~30.6.2026~~ **15.8.2026** asti Käyrälammen uimarannalla sekä Tykkimäki Aquaparkin ja Tykkimäki Resortin ranta-alueilla.
2. Tällä luvalla tulee ensisijaisesti siirtää kalatiiran pesä, munat ja poikaset kalatiiran pesimäbiologian kannalta suotuisaan paikkaan, missä niiden ei arvioida aiheuttavan mahdollisella puolustuskäyttäytymisellään vaaraa ihmisille. Pesä, munat ja poikaset tulee siirtää rauhallisesti niin, että ne ovat emojen nähtävissä siirron aikana.
3. Mikäli sopivaa siirtopaikkaa ei löydy, eikä poikasia ole mahdollista hoitaa lentokykyisiksi ja vapauttaa myöhemmin luontoon, saa tällä luvalla hävittää kalatiiran nykyisen pesän, munat ja poikaset.
4. Lintuja tulee käsitellä ja tarvittaessa lopettaa eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaisesti.
5. Jatkossa pesinnät esimerkiksi lupa-alueella on pyrittävä ennaltaehkäisemään aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Alueella tulee liikkua usein tiiroja karkottaen. Pesinnän estämiseen voi käyttää mm. pressuesteitä, tuligeelejä, lippusiimoja, lintuverkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
6. Mikäli kalatiiroja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kalatiiran rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät luvan voimassaoloaikana.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

7. Tällä luvalla saa hävittää enintään **5 10** kalatiiran munaa luvan voimassaolon aikana.
8. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
9. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
10. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
11. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
12. Luvan käytöstä tulee raportoida ~~30.6.2026~~ **15.8.2026** mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/92460/2026 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä siirrettyjen ja hävitettyjen pesien, munien ja poikasten määrä sekä toimenpiteiden ajankohdat. Jos pesää, munia tai poikasia ei voitu siirtää, raportista tulee selvitä perusteet niiden hävittämiseksi tai tappamiseksi. Lisäksi tulee kertoa, miten pesintöjä pyrittiin ennaltaehkäisemään sekä arvioitava toimenpiteiden vaikutusta kalatiiran pesintään alueella.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Uimarannalla pesivät kalatiirat vaarantavat ihmisten terveyttä ja turvallisuutta aggressiivisella puolustuskäyttäytymisellään. Uimarannalla on jo sattunut tilanne, jossa kalatiirat ovat aiheuttaneet vamman ihmiselle. Muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole osoitettavissa, kuin pesän, munien tai poikasten siirtäminen tai hävittäminen, sillä uimarannalla on päästävä kulkemaan turvallisesti. Hakijalle myönnetään tästä syystä lupa kalatiiran pesinnän häirintään sekä pesien, munien hävittämiseen ja poikasten siirtämiseen tai tappamiseen.

Hakemuksen mukainen pesä ja munat tulee ensisijaisesti siirtää rauhalliseen ja tiiran pesintään sopivaan paikkaan, jossa tiirujen puolustuskäyttäytyminen ei aiheuta vaaraa ihmisille. Siirto tulee tehdä rauhallisesti niin, että emot näkevät pesän tai poikaset siirron ajan. Jos sopivaa paikkaa ei löydy, pesän, munat ja poikaset saa hävittää. Hakija voi selvittää ennen poikasten mahdollista tappamista, onko esimerkiksi paikallisella eläinhoitolalla mahdollisuutta hoitaa poikasia lentokykyisiksi.

Lupaehtojen mukaisesti rannoilla tulee kehittää pesintöjen ennaltaehkäisyä. Kalatiiran pesintöjen ennaltaehkäisy ei vaadi poikkeuslupaa. Mikäli tiirat tästä huolimatta alkaisivat rakentamaan uusia pesiä, saa tällä luvalla hävittää kaikki uudet pesät luvan voimassaolon aikana. Lupa myönnetään ~~30.6.2026~~ **15.8.2026** asti, jotta uudet pesinnät voidaan tehokkaasti estää kuluvan pesimäkauden aikana. Hävitettävien pesien määrää ei ole

katsottu tarkoituksenmukaiseksi rajoittaa, sillä kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen edellyttää, ettei hakemusalueella pesi lainkaan kalatiiroja, jotka käyttäytyvät aggressiivisesti ihmisiä kohtaan. Kyseessä oleva alue on laaja, eikä tiirujen pesintää ole välttämättä mahdollista täysin estää passiivisilla ja aktiivisilla karkotusmenetelmillä.

Tällä luvalla hävitettävien munien määrää on rajoitettu. Rajoituksella ohjataan luvanhaltijaa panostamaan pesinnän ennaltaehkäisemiseen ja rakenteilla olevien pesien hävittämiseen pesinnän alkuvaiheessa. Tästä huolimatta kalatiirat saattavat ehtiä munimaan esim. viikonloppuisin, jolloin kiinteistöhuolto ei pysty estämään pesien rakentamista, minkä vuoksi lupa myönnetään **5 10** kalatiiran munan hävittämiseen. Hakemuksen mukaisessa pesässä arvioidaan olevan 1–3 munaa, **ja kesäkuun aikana ennen päätöksen korjausta hävitettiin yhteensä 4 munaa.**

Luvan mukaisten toimenpiteiden ei katsota vaarantavan kalatiiran suotuisaa suojelutasoa, sillä kyse on yksittäisistä pesistä ja kyseessä on elinvoimainen laji.

7 Muuta huomioitavaa

Jos pesä tai poikaset siirretään, ne tulee siirtää niin, että emot näkevät siirron. Poikaset voidaan ottaa kiinni esimerkiksi käsin tai haavilla. Ne voidaan siirtää uudelle alueelle esimerkiksi avoimessa laatikossa tai korissa, josta emot näkevät ne. Poikasia tai pesää ei tule siirtää liian kauas pesäpaikasta, jotta emot löytävät ne jatkossa. Siirtopaikka tulee suunnitella niin, että sen läheisyydessä on ihmistoimintaa mahdollisimman vähän, sillä kalatiiraemot voivat puolustaa poikasiaan aggressiivisesti. Siirtopaikan tulisi olla avoin, niin että emot näkevät poikaset ilmasta heti siirron jälkeen.

8 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

9 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Pesivät kalatiirat vaarantavat parhaillaan ihmisten terveyttä ja turvallisuutta, minkä vuoksi luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

11 Suoritemaksu

1 500 euroa. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen. Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

12 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Kaakkois-Suomen poliisilaitos
Kymenlaakson lintutieteellinen yhdistys
Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri

Tämä asiakirja LVV-U/92460/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/92460/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 02.07.2026 09:38

Esittelijä Merimaa Kaisa 02.07.2026 09:09